

KESKKONNAAMET

Bert Holm
Riigimetsa Majandamise Keskus
bert.holm@rmk.ee

Teie 29.01.2026 nr LÜ nr 5418

Meie 13.03.2026 nr 7-11/26/1972-3

**Kooskõlastus looduskaitsetöö lähteülesandele
(Lamminiit Penijõel OBJ 1423)**

Austatud Bert Holm

Esitasite Keskkonnaametile kooskõlastamiseks looduskaitsetöö lähteülesande (ID 5418) luhal kokku kuhjatud kivihunnikute likvideerimiseks Matsalu rahvusparki Suitsu sihtkaitsevööndis. Kivid paiknevad maaüksusel Matsalu rahvuspark 350 (41102:001:0148) ning kuhjati sinna hiljuti maatüki rentniku poolt. Kivihunnikud sellisena maas pesitsevate lindude jaoks olulisel märgalal pakuvad aga varjevõimalusi väikekiskjatele. Kivid plaanitakse teisaldada Matsalu rahvuspark 350 idapiirile, matkaraja äärde kiviaeda meenutava madala joonobjektina.

Plaani kohaselt jäävad ümberpaigutatud kivid Matsalu rahvusparki Suitsu sihtkaitsevööndi servale poldrivalli jalamile, mitte valli harjale, kus kulgeb matkarada. Suitsu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on poollooduslike koosluste säilitamine ja taastamine, linnustiku puhke-, toitumis- ja pesitsusaegse rahu tagamine, kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse ja taastamine ning kultuuripärandi objektide ja kaitstavate looduse üksikobjektide säilitamine. Kivihunnikute likvideerimine eemaldab potentsiaalsed varjevõimalused väikekiskjatele, kes maas pesitsevate lindude pesi rüüstavad. Samas, joonobjektide, sh kiviaedade rajamisega maastikele kaasneb oht, et väikekiskjad kasutavad neid varjet pakkuvate liikumistrajektooridena. Kõnealusel juhul kivide reastamisega poldrivalli servale olulist täiendavat ohtu maas pesitsevatele lindudele ei kaasne. Poldrivall ning külgnev jõekallas, mis samamoodi lineaarsete maastikuelementidena käsitletavat on, ja mida väikekiskjad varjatumaks liikumiseks kasutada võivad, eksisteerivad maastikul niikuinii. Lisaks, rivistatud kivid plaanitud kursil ei soodusta senisest enam väikekiskjate liikumist luhale, kuna kivid paikneksid Penijõe kalda lähedal, mitte keset luhta ega tekitaks uut potentsiaalset liikumistrajektoori luha esinduslikumale osale ja lindude eeldatavaile pesitsuskohtadele.

Kõige eelistatum variant on siiski kivide eemaldamine, mitte poldrivalli äärde rivistamine. Et vähendada luhale jäävate kivide hulka, püüda eeskätt suuremaid rahne hajutada lõuna nurgas paiknevasse puistusse väljapoole karjakoplit (kive mitte kuhjata) või paigutada ühe-kahe kaupa olemasolevate puude-põõsaste alla karjakoplis. Mõned suuremad ja lapikuma profiiliga rahnud võib paigutada jõe laugemate kaldanõlvadega lõikudele veepiirile (mitte uputada keset voolusängi!), kus need mitmekesistavad õgvendatud kaldajoont. Luha märjematesse osadesse võib jätta mõned üksikud, piisavalt kõrged kivid, mis rohust välja paistaksid juhul, kui tehakse niitmistöid. Ülejäänud kivid rivistada seejärel poldrivalli äärele nagu lähteülesandes

kirjeldatud. Lõiguti jätta siiski vahesid kohtadesse, kus kariloomad käivad jõest joomas (jälgida elektrikarjuse paiknemist Penijõe vasakul kaldal).

Soovitame kaaluda ka alternatiivseid teisalduskohti ja kasutusviise. Näiteks kivide tarvitamist luhaheina ladustamisplatsi rajamiseks Kloostri külas maaüksusele Matsalu rahvuspark 74 (41102:001:0076) või hoopis Kasari jõe kudealade ja elupaikade parandamiseks Kasari jõe uue ja vana silla vahelisel alal (projekteerimise töö ID 11017).

Keskkonnaamet koostöölastab esitatud lähteülesande ja palub arvestada lisatud täpsustustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Gunnar Sein
juhataja asetäitja
Pärandniitude osakond

Priit Kukk 5308 8935
priit.kukk@keskkonnaamet.ee